ԻՐԱՏԻՒՆՃԻՒ—ՍԵՂՆ ՀՈՒՄԷՐՕ—81 ՃՈՒՄԱԱ—ԷՐԹԷՍԻ 9 ԱՊՐԻԼ—1855

ՄԷՇՄՈՒԱՑԸ ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշխող Մեծմուսյը Հավատիս, հեր հաքիթա ճումաա էրթէսի կիւնէրի տաղրթրլաճագ սրբ։

Սէնէսի բէշին օրարագ	120	ղրշ.
Ամիսը պլսողը քէրսիլիք	65	-
Լուշ պլսողը քէրսիլիք	35	-
Վէ պիր նուսխասու	3	-

Տարբալար իշխուն պէհէր նուսխասունա 20 փարա քսթա մնարագիր զամի օրնուր։

Իլանաթըն պէհէր սրբաբէրիկը տեղալրգ 60 փարա
Լքի տեղա իշխուն պէհէր քէղաթարնա . . 40 „
Լուշ տեղա իշխուն պէհէր տեղարնա . . 30 „
Լուշ տեղատան զլատէ՞ալան, վէ զայրի ուզան իլանաթ իշխուն այրրճա բարարլրգ օրնուր։
Տարբատան կելէն մէ քիթուգ վէ իլանաթըն բսթա մէտարիգլէրի, կէնտէրէնկէրին խրէրինէ օրտուզուգա մահալակ պէյան օրնուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ԾԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԷՅԷ ՄԻՒԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ԱՊՐԻԼ.

ԹԻՎԱՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

Լինգարէ էյալէթի, Թրքհալա վալիսի սապրգ տէվլէթլու Ալի Բիղա բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Իչղրու մ էյալէթի, Խարպուրթ վալիսի սապրգ տէվլէթլու Մեհմէտ բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Խարպուրթ էյալէթի, Իչղրու մ վալիսի սապրգ տէվլէթլու Խամիլ բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Դատամանպօլու էյալէթի, Խիւտավէնտիկեար (Պրուսա) վալիսի սապրգ տէվլէթլու Խամէթ բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Խիւտավէնտիկեար էյալէթի, Դատամանպօլու վալիսի սապրգ տէվլէթլու Համտի բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Ֆիլիպէ գայմագամլըղը, Պարնա վալիսի սապրգ տէվլէթլու Խամյիլ բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Պիղա էյալէթի, Դրպրբղ վալիսի սապրգ տէվլէթլու Ռէմզլ բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Դրպրբղ էյալէթի, Պիղա վալիսի սապրգ տէվլէթլու Օսման բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Զըլարբ էյալէթի, Սիւլէյմանիյէ վալիսի սապրգ տէվլէթլու Սինիպ բաշա հաղրէթլէրինէ։

— Սիւլէյմանիյէ էյալէթի, Ռէվէնտիզ վալիսի սապրգ տէվլէթլու Ռէշիտ փաշա հաղրէթլէրինէ։

— Զըլարբ գափմագամը, տէվլէթլու Խամյիլ բաշա հաղրէթլէրինէ, ռիւթպէի վէզիրէթլէ, Դարա մուհաֆըզ իչալէ վէ Թէվֆիկ գըլընմըշ տրը։

Աէվասթօփոլ հավատիսը։

Պինէր իլէ Թօփ, վէ եիւզկինէր իլէ սաքէրին ամէշ վէ գրլըճա պիր պիրի իլէ օլան մուգապէլէսինի վէ պօյանա իլ սատմըգ մէսաֆէ մէ միամէտ օլան Թօփ վէ խումպարա ճէնկինի նաֆիլէ ղազէթա վարագաբրնըն մահուտ սահիֆէլէրինէ սըզ սրբմայա չալըշմագտայրզ։ Պու մուգուլ Թահրիրատաթ նէ գատար պաթալ վէ էօրֆլու լուղէթլէր վէ հլֆաղլար գուլանըլսա, եինէ հագիգէթը հալին պինտէ պիրինի իֆատէ իտէմյիւպ, օգույանլարըմըզ տախի Աէվասթօփոլ փիչի՝ ահընտա վագի օլան ամէշին տէհլէթինի վէ տարպըն շիտատէթինի խայալ իտէմէզէր։ Ամբաֆքըանկա ապրիլին 9 ունտան 16 ընա վարանատաք, Աէվասթօփոլտան կելէն թահրիրատաթէն ալարագ ղազէթալար բէք չօք հավատիսլէր եազմըշլար իսկ տէ, պու հավատիսլէրին եէրիւնի, ֆրանսըզ վէ ինկիլիզ սաքէրինին կիւն պէ կիւն Աէվասթօփոլ գալէսինէ տօղրու իկէրիկէ տէքլէրինի, վէ բու սիանընն ամէշինին թէնղիզ պուլտու զունու ի ֆատէ իտիպ, ձիւմլէնին մունթազը օլտուզու մէսէրէթ խուպէրինի տախի եազրն կէօսթէրմէքտէ տիրլեր, պու իմիտլէ զազէթամըզին ֆէ համ միւլինէ կէօրէ պիզլեր տախի Աէվասթօփոլ մուհասէրէսի վուգուտաթընը շու վէ ճն իլէ խիւլասա իտէրիզ։

Աէվասթօփոլտն գարա թէրքաֆինա օլան գալէ, տիւղ պիր սֆվար օրմայուպ արալրգ արալրգ գուլէ չէքլինտէ պուրճլարը տախի օտուզունտան, պունլարտան տէնիզ եազրն օլանա Դարանթինա պուրճու, վէ օնտան էօթէտէքինէ Միթուն պուրճու վէ օնտան տահա էօթէտէքինէ տախի Ռէնուպ պուրճու եախօտ Օրթա պուրճ վէ շէհրին օրթասը հիզասընտա օլանա Մալագօֆ պուրճու, վէ պունտան սօղրա կելէնէ Յեշիլ պուրճ խիմլէրի վերիլմիշ տիր, պունլարրն արալարընտա սայրը պաղը ուֆագ պուրճլարտա վար իսկ տէ, խիմլէրի նամալիմ տիւր։ Միթթէֆիգէ ասքէրինին Թօփլարը պաշլըճա պու պուրճլարը տէօյմէքտէ օլուպ, պունլար ալնտրգտան սօղրա տիւղ տիվարլարը եըգըպ էնտիրմէք գօլայ սայրըմշտրը։ Համթտա պու տիվարլարտան շիմտիտէն օրթա պէլինէտէք երգրլան վէ շիքեաֆլար աշըլանրտա մէշնուտ տուր։

Իպթիտա ամէշէ պաշլանրլան նիսանընն 9 ունճու կիւնիւ վէ կէճէսի բուսիալըլարրն ամէշի ղայէթ կէվշէք օլուպ, օ կիւնիւ միւթթէֆիգէ ասքէրի թէրքաֆինտան, հէմ մէղքիւր պուրճլար վէ տիվարլար տէօյիւլիւպ, հէմ տէ մէմլէքէթին իւզէրինէ ուպուզ, խումպարա, վէ բաբէթ ֆիշէնկի եազարրըմըշտրը։ Հէհրին իլի եէրի թուռթուշուպ պիր գաչար սատամ օղրա պատարրըմըշտրը, վէ պիր ճէպխանէ բաթըրմասը սէսի կիպի պիր շամանտա տախի իշիտիլմիշ տիր։

Այլն օնուտտա թօփ ամէշի իլի թէրքաֆտան տախի քէսկինլէշմիր տիր, օ կիւնիւ բուսիալըլար Դարանթինա թէրքաֆինտա օլան թօփրագ թատիալարը պօղուպ իչէրի շէքիլմիշլէր տիր։ Աէվասթօփոլտն գարշը գլըսընտա բուսիալըլար տէնիզ քէնարընտա հէնիսէն հէնիսէ թատիալար տախի եարմագտա օլուզունտան, միւթթէֆիգէ ասքէրի թօփ վէ խումպարալարընտան պունլարրն իշլենէ գատար տիւշէնտէ օլմուշտուր։

Այլն օն պիրինտէ բուսիալըլարրն Մալագօֆ պուրճու էօնիւնտէ օլան պիր թագըմ թատիալարրն ամէշի քէսիլմիշ իսկ տէ, եանտան իքի կիղի թատիա տահա աշըպ ինկիլիզ թատիալարրնը ճիւղեի միւտտէթ տէօյտիւքտէն սօղրա Ինկիլիզլին պատաղ կիւլէլէրինէ տայանամայարագ պունլար տախի պօղուլուպ, սուս օլմուշտուր։ Օն իքիսինտէ սապահլայրն իքի թէրքաֆքն ամէշի տախի կէվշէք օլուպ էօյլէնէ եազրն շիտատէթ քէսպ իմտի. օն իւչինտէ Դարանթինա թէրքաֆքնտա իքի թէրքաֆքն ամէշի տախի զայէթ կէվշէք իսի. պու ճիւմլէ Մալագօֆ թէրքաֆինտա օլան ամէշ հատատէն աշքրը շիտատէթի օլուպ օ կիւնիւ ճն պէօլիւք ֆրանսըզ ասքէրի պու պուրճուն իւզէրինէ հիւճիւմ տախի հաղրրանմըշտր։ Օն տէօրտիւնտ, Մէզարբրգ թէրքաֆքնտա օլան բուսիա թատիալարը պէտ իւսթ օլուզունտան, օ կէճէ Յիրանսրզ ասքէրինին պիր գաչ թատրբուրուսիալըլարրն իւզէրինէ հիւճիւմ իտիպ, վէ շէհրին իւզէրինէ նաղրը պիր թէփէյի պիր գաչ ատֆա պիրի պիրինտէն ալրպ, նիհայէթ ֆրանսըզտա գալարագ տէրագտպ թատիա եաբրրպ թօփ փաղ օլուռնմայա պաշլանմըշտրը. պու հիւճիւմտէ բուստան պին վէ ֆրանսըզտան իւչ եիւզ նէֆէր թէլէֆ օլմուշտուր։ Օ կիւնիւ ախշամա գատար Սիւթուն (1) պուրճու իլէ ուզրաշըրմըշտրը, պու պուրճ ալնտա Մալագօֆ պուրճու եանտան տախի տէօյիւլէ պիլիր օլտուզունտան տայանամայրպ թէսքիմ օլմաղը, եախօտ հիւճիւմէ ալնտաճաղը աշքեատրտրը. վէ հիւճիւմ գօլրրը հաղրրանրպ, օն իքի գօլտան եիւրիւյեիւշ օլուռնտաճագ տրը տէնիյօր։

Այլն օն պէշինտէ բուսիալըլար էլլէրինտէն շրգան մէվքիլլերի թէքրար զապթ իտմէք իւզրէ կէճէլէյին իքի հիւճիւմ իտիպ, շիտատէթլէ տէօյիւ շմիւշէր տիր վէ իքի պինտէն զիատատ լէշէրի մէյտանը մունհարէպտէ գալմըշտրը։ Ֆրանսրզլարրն թէլէֆի հէնիպ մալիմ օլմամըշտրը։

Պունտան սօղրա կելէն սահիհ հավատիսլէրէ նաղարէն այրն ան ալմըսընտա մէղքիւր Սիւթուն պուրճունու ֆրանսրզլար ալմըշտրը, վէ բուսիալըլար պուրճու մէղքիւր տէքրունինտէ քիրլիէթլու ֆրանսրզ վար մունուլ իտէրէք ալմընտա օլան լաղրմը ամէշէմիշլէր իսի տէ. գրրգտան զիյատտէ ֆրանսրզ թէլէֆ օլմայրպ, ֆագաթի պուրճունն թէմէլլերի տախի կէօչիւպ օրատա պիր տէրին խէնտէ գաշըմըշտրը։ Պու մունհարէպէլէքտէ թատիալարտա օլան միւթթէֆիգէ ասքէրինտէն, զիատէ պիր զայէթ օլմայրպ, ճէման իքի եիւզ էլլի նէֆէր էօմիւշ վէ պէշ ալթը եիւզ գատար եարալանմըշտրը։ Թէզալիք միւհէնտիս ճէնէրալը Պիզօ գուլաղընտան գուրշուն իլէ եարալանրպ 24 սատթ զարֆքնտա էօմիւշտիւր։ Վէ պիր միւսլիմ հէնտէս զապիթինին իքի պաճաղընը տախի կիւլլէ կէօթիւրմիւշտիր։

Բուսիա տօնանմասընտան մէվճուտ գալան եէլքէն վէ վարօր կէմիլէրի մուհարէպէ արասընտա տայիմա եէրլէրինի տէյիշտիրմէքտէ օլտուգլարընտան, բէք աղ կիւլլէ վէ խումպարա թէատատի ֆ իթմիշ տիր։

Ինկիլիզլէրին թօփ վէ խումպարալարը զայէթ պաճագ օլուպ, նիշանը տախի էյի ալարգլարընտան, մէմլէքէթի վէ կէմիլէրին պիրինէ քիւլի խուսարաճ վէրմիշլեր տիր։ Ին պէօյիւք թօփլարընին աղղընա Բուսիալըլարտան պիր կիւլլէ կէլիպ էշմիշ օլտուզունտան տէսթէրէ քլէ քէսիպ եէնիտէն ամմըշտր իսկ տէ թէքրար պիր կիւլլէ կէլիպ պիւթիւն պիւթիւնէ թօփտա բարարտամըշ տրը։

Սապրգա տախի իֆատէ օլունտուզու իւզրէ սէրատրը էքրէմ Լօմէր բաշա հաղրէթլէրի Ամբրը տաքէրինի տախի պէրատէր ալարագ Պալագլավա թէրքաֆքնա միւթէրտահի օլմուշտուր։

Աէվասթօփոլ փիչիկեահընտա օլան Օսմանլը տաքէրի տախի հիւճիւմէ տախիլ օլաճագ օլուպ, ճիւմլէսի պիրի պիրինի թէճավուզ իտէրէք պիւթիւն տաքէր օլ մէրթէպէ չէճիանէ տավլէթէ հագրը օլմաճշ տուր քի. վաղթընտան էվվել հիւճիւմ օլուրտա պիր մուխթարայա կիրիֆթար օլուռնուր տէյի ճէնէրալ Դանրօպէք պիր էմրնտամէ նէշր իտիպ դօճանտաատան էվվել հէրքիմ սրբատատան չրգարը վէ հիւճիւմ իտէր իսկ թիւֆէնկէ թուռլաճաղընը պէյան իտմիշ տիր։

Իշլեմէ պու վէճինէ մահը նիսանընն օն պէշինտէ գատար մուհարէպէյէ տէվամ օլունուպ, հասրլ օլան սէմէրէլէրի պունլար տրը. Սիւթուն պուրճու ալնմըշ, Մալագօֆ պուրճու նրսֆքնա գատար էրգրըմշտր. էօնիւնտէքի թատիալար ալթ իւսթ օլուպ պօղուլմուշ, պէշ եէրտէ պէօյիւք շիքեաֆլար աշըմշտր։ Դարանթինա թէրքաֆքնտա օլան ֆթէփէլէր Ֆրանսրզլն էլինտէ գալմշտր տրը։ Պու ճիւմլէ ումումի հիւճիւմիւն նէ վուգուտ վէ հանկը կիւն օլաճագը հէնիպ մալիմ օլամայրպ ճիւմլէսի ինթիզարտա պուլունմուշ տուր։ Պունդան պաշգա պաղը հավատիսլէրտէ վար իսկ տէ, մէսէլա պիր Բուսիա էքի անպարլըրընն լիմանտա պաթմաը, Աէվասթօփոլ տէրուտինտէ օլան տաքէր պէյնինտէ ֆէտատա զուհուր իթմէսի; Բուս ճէնէրալարընն մէմլէքէթի թէսլիմ իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուգլարը վէ պունուն կիպի սայրը հավատիսլէր հէնիպ թահգիգ միւհիմմատ տրը։

Պու թօփ մուհարէպէսինէ պաշլանրլրգտան պէրիւ միւթթէֆիգէ ասքէրինտէն թօփ ամէնայրպ եազընը էյի վարօր Դարան

(1) Սիւթուն, տիրէկ տէմէկ տիր. պու պուրճուն օրթասընտա եիւքէք պիր տիրէկ օլուպ բուսիա նէօպէթթիրի միւթթէֆիգէ ասքէրինին հարէքէթինի կէօզէթմէքտէ օլտուզունտան պու տէպէ մէտին պու պուրճա Սիւթուն պուրճու թէսմիյ գըլընմըշտր։

ԱՐՍԵՆԻ ԱՌՈՒՄԱՆ ԳԻՐՔԵՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Ամսագրի մեր նախորդ համարում հրատարակեցինք Հայաստանի Ազգային Ժողովի հանձնաժողովի նախագահ Գ. Ալեքսանյանի հետ հարցազրույցը, որտեղ նա խոսեց Հայաստանի ներքաղաքական կյանքի, տնտեսության, ինչպես նաև Արցախի հարցերի մասին։ Ներկայացնում ենք նրա հարցազրույցի մի հատվածը։

Հարց՝ Ինչպիսի՞ հարաբերություններ ունեք Հանրապետական խմբակցության հետ։

— Հանրապետական խմբակցությունը ինքն իրեն դրել է ընդդիմության դիրքերում։ Ես նրանց հետ հանդիպումներ ունեցել եմ, բայց դրանք ոչ ֆորմալ են եղել։ Ինձ համար դժվարություն է ներկայացնում նրանց դիրքորոշումը։ Ինչպես գիտեք, Հանրապետական խմբակցությունը ստեղծվեց Ազգային ժողովի նախագահի ընտրությունից հետո։ Ես ինքս ընտրվեցի ընդդիմադիր թեկնածուների դեմ։ Ինձ համար դժվարություն է ներկայացնում նրանց դիրքորոշումը, քանի որ նրանք ասում են, որ ընդդիմադիր են, բայց ոչ մի հանդիպում չեն ունենում ինձ հետ։ Ես ինքս նրանց հետ հանդիպումներ ունեցել եմ, բայց դրանք ոչ ֆորմալ են եղել։ Ինձ համար դժվարություն է ներկայացնում նրանց դիրքորոշումը։ Ինչպես գիտեք, Հանրապետական խմբակցությունը ստեղծվեց Ազգային ժողովի նախագահի ընտրությունից հետո։ Ես ինքս ընտրվեցի ընդդիմադիր թեկնածուների դեմ։ Ինձ համար դժվարություն է ներկայացնում նրանց դիրքորոշումը։

Հարց՝ Ինչպիսի՞ հարաբերություններ ունեք Հանրապետական խմբակցության հետ։

— Հանրապետական խմբակցությունը ինքն իրեն դրել է ընդդիմության դիրքերում։ Ես

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ալեքսանդրապոլ, Դեկտեմբերի 23։

Ալեքսանդրապոլի Գ. Գ. Ազգային Ժողովի Ներկայացուցիչ Տ. Գրիգոր Սարգսյանը հրավիրված է Ալեքսանդրապոլ գնալ

ԱՌԱՎՈՏԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐԸ ԵՎ ՎԱՃԱՌՔԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԵՎ ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ

ԱՌԱՎՈՏԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐԸ ԵՎ ՎԱՃԱՌՔԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

6 · ԿՈՊԵԿ 1855·

ԳՈՒՄԱՐՈՎ ՓԱՅԼԱՆ ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎԿ

ԲՈՒՆԴ ԵՎ ՀՈՒՄՈՎ

Գների տեսակը	Գները
Լավագույն սորտի մեծ դեղձ	140½—142
Փոքր » » » » »	222—225
Միջակ » » » » »	222—225
Ուշահաս » » » » »	222—225
Ուշ հասող » » » » »	222—225
Ուշ հասող » » » » »	222—225
Ուշ հասող